

Nasjonaale pryövemh

Vuesiehtimmien lierehtimmieh

8. jäh 9. daltesasse

Dihthe voestes saemie

Ålma jïh nyjsenæjja vïnhstsem gaadtan geesigan. Nyjsenæjja maanam gïerhkemistie lutnji, gusnie åruven dueljien jïh measehken sisnie gællesjeminie dennie vïnhstsen minngiestaebnesne. Vïnhstsen gaskoeh lij plïehtje gierkie, jïh dan nelnie måedtie sjiïlh soevesteminie. Saemie dejtie tjaebpieslaakan veelti jïh båssoeji goske eelkin bueledh. Nimhtie dam dah saemïeh voestes dållem saemïej eatnamasse bïejigan.

Eevre dan gierkien baalte vïnhstsen betnesne lin jïjnïh guelïeh mejtie aadtjen gööleme. Åvtestaebnesne lin måedtie viermïeh vïedtiïste dorjesovveme, måedtie haarsesh, måedtie saejhtïeh, mej gïetjïeh lin gierkijste dorjesovveme, gierkie-aaksjoe man lij guhkïes navte, råavkoeh jïh måedtie dueljïeh mej nelnie tjahkasjidh, skåerrievoessh jïh måedtie krovhtetjïh mejtie laejreste bålteme.

Ålma gaajhkem gaadtan göödti jïh dållem baalte bïeji. Die ålma gierkie-aaksjoem meatan veelti jïh mïnni snöölhkem buvedh, maam lij saejhtïeklaahkïne saajroehtamme jïh dueljïem njelli.

- Dan lij hijven dueljïe, nyjsenæjjese jeehti.
- Daennie orre eatnamisnie lea veljïe vaejsjiïste jïh daate jaevrie gualïje. Gïehtjïh daesnie gaaltïje gusnie tjïelke tjaetsïe. Daagkoe jïjnïh sårveïeh, tjaebpies saedtiegaedtie jïh suaja. Manne vïenhtem daate hijven årromesijïe.
- Nov lea, daate hijven sijïje, nyjsenæjja vaestïedi.
- Dellïe daesnie sjïdtebe.

Die dah guaktah gåetïem eelkïgan tseegkedh. Varke lïgan gåetïemoerh tjoehpeme. Aaksjoe lij gierkeste, læjhkan beste. Ij lij saemie ruevtïen bïjre govleme. Nejpïeh jïh saejhtïeh aaj gierkeste. Håagkh, haarsesh jïh naaloeh måarojste, jïh krovth lin laejreste bålteme.

Mearan dïhte ålma goesh viertïeminie jïh gåetïemoerïne åaksesjeminie, dellïe nyjsenæjja biessïeh njelli, stoerre biessïeh dejtïe stööremes sårkijste, mesnie ij naan åeksïeh, jïh dejtïe tjåanghkan vïedtiejïgmïe låavtegasse sabpi. Goh gåetïemoerïde lïgan tseegkeme, dellïe gaptjïgan dej sabpesovveme biessïejïgmïe. Rïehpenem aaj stealladïgan. Gåetïen jarngesne lïgan plïehtje gierkïeh aernïne bïejeme. Låajtoem doerkestïgan jïh doerki nïlle dueljïeh jïh råavkoeh bïejïgan. Gaajhkh dah smaave tjåanetjïh maadterasse bïejïgan.

Dellïe gåetïe gaervïes. Dïhte ålma sjïïlïde gåatan göödti jïh aarnan bïeji. Nyjsenæjja veelti laejrïekrovhtem, gaaltïjïstïe tjaetsïem dïevhtïejï jïh krovhtem dållese bïeji. Die tjåaloejï måedtie guelïeh jïh dejtïe krovhtese bïeji voessjïmen. Gïerhkemisnie onne maanetjï åerïeminie. Ålma muadtam noeli jïh dueljien nïlle aernïen baalte veeledi. Nyjsenæjja aejmïem jïh soenh ohtsedi jïh eelki myövvhkes åruven dueljïeste maanese orre vaarjoeh gåarodh. Bïejïje luajhtadi, jïh ïehkede dennie orre eatnamisnie sjïdti.

Gaaltïje: Wiklund, K. B.: *Nomadskolans läsebok. Andra boken.* (s. 52), Almquist & Wiksell, Uppsala 1921. Jarkoestamme Ella Holm Bull.

Lohkh dam heamturem voestegh. Provhkh dam viehkinge gosse daejtie gyhtjelasside vaestiedidh.

24. **Ålma sjiilide båssoeji dan åvteste ...**

- A. ... sjihti orre svaanjkoesaekiem ohtsedidh.
- B. ... vöjñi sjiilh goesen nuelesne soevesteminie.
- C. ... desnie sjihti gåetiesijjiem rööñjedh.
- D. ... sjihti dållem dennie gaedtesne biejedh.

25. **Gosse ålma goesh tjoehpeminie ...**

- A. ... dellie nyjsenæjja maanam gåetesne njammehti.
- B. ... dellie nyjsenæjja låavtegem biessijste gåaroeji.
- C. ... dellie nyjsenæjja biessie-skådtjoem darjoeji.
- D. ... dellie nyjsenæjja muadtam maanese gåaroeji.

26. **Gåessie vïenhth daate heannadamme?**

- A. ruevtie-aaltarisnie
- B. vijkinge-aaltarisnie
- C. gierkie-aaltarisnie
- D. bronse-aaltarisnie

27. **Mannasinie vïenhth daan soptsesen nomme “Dihthe voestes saemie”?**

.....

.....

28. Mestie dah saejhtieh dorjesovveme?

- A. määrojste
- B. gierkijste
- C. laejreste
- D. viedtijste

29. Maam ålma jñh nyjsenæjja dan voestes biejjien byöpmedin?

- A. bearkoeh
- B. faatnoeh
- C. guelieh
- D. gejhkie-bearkoeh

30. Mannasinie ålma vñenhti dñhte hijven årromesijjie sjñdti?

.....

.....

31. Mñerhkesjh golme aath mah dennie vñhtsesne?

	sñejpe
	råavkoeh
	gaaltije
	guelieh
	bovtse
	biessie-låavtege
	saejhtieh
	ruevtie
	röövre



Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
utdanningsdirektoratet.no